

1) Із Кобзаря виписати в контексті по 5 дієслів: 5 активного стану, 5 зворотного стану, 5 нульового стану(усі ці слова розібрати за схемами)

I. Речення з дієсловами активного стану:

Реве та стогне Дніпр широкий,
Сердитий вітер завива,
Додолу верби **гне** високі,
Горами хвилю підійма. (“Причинна”)

1. гне (верби)
2. гнути
3. перехідне
4. активний стан.
5. недок.вид
6. дійсний спосіб
7. теп. Час.
8. роду нема
9. 3 ос.
10. одн.
11. 1 дієвідміна
12. присудок

Було колись — в Україні
Лихо танцювало,
Журба в шинку мед-горілку
Поставцем **кружала**. (“Іван Підкова”)

1. кружала (мед-горілку)
2. кружати
3. перехідне
4. активний стан.
5. недок.вид
6. дійсний спосіб
7. теп. Час.
8. роду нема
9. 3 ос.
10. одн.
11. 1 дієвідміна
12. присудок

“Яremo! герш-ту, хамів сину?
Піди кобилу **приведи**,
Подай патинки господині
Та **принеси** мені води,
Вимети хату, **внеси** дрова,
Посип індикам, гусям дай,
Піди до льоху, до корови,
Та швидше, хаме!.. Постривай! (“Галайда”)

1. приведи (кобилу)
2. привести
3. перехідне
4. активний стан.
5. док.вид
6. наказовий спосіб
7. 2 ос.
8. одн.
9. 1 дієвідміна
10. присудок

- 1.Подай (патинки)
2. Подати
- 3.перехідне
4. активний стан.
5. док.вид
6. наказовий спосіб
7. 2 ос.
8. одн.
9. 1 дієвідміна
10. присудок

- 1.вимети (хату)
2. вимести
- 3.перехідне
4. активний стан.
5. док.вид
6. наказовий спосіб
7. 2 ос.
8. одн.
9. 1 дієвідміна
10. присудок

II. Речення з дієсловами нульового стану:

Реве та **стогне** Дніпр широкий,
Сердитий вітер **завива**,
Додолу верби гне високі,
Горами хвилю підійма. (“Причинна”)

1. реве	1. стогне	1. завива
2. ревити (ревіти)	2. стогнати	2. завивати
3. неперехідне	3. неперехідне	3. неперехідне
4. нульовий стан.	4. нульовий стан.	4. нульовий стан.
5. недок.вид	5. недок.вид	5. недок.вид
6. дійсний спосіб	6. дійсний спосіб	6. дійсний спосіб
7. теп. час.	7. теп. час.	7. теп. час.
8. роду нема	8. роду нема	8. роду нема
9. 3 ос.	9. 3 ос.	9. 3 ос.
10. одн.	10. одн.	10. одн.
11. 1 дієвідміна	11. 1 дієвідміна	11. 1 дієвідміна
12. присудок	12. присудок	12. присудок

Минають дні, минає літо,
А Україна, знай, **горить**;
По селах голі **плачуть** діти —
Батьків немає. **Шелестить** ... (“Гонта в Умані”)

1. минають	1. плачуть
2. минати	2. плакати
3. неперехідне	3. неперехідне
4. нульовий стан.	4. нульовий стан.
5. недок.вид	5. недок.вид
6. дійсний спосіб	6. дійсний спосіб
7. теп. час.	7. теп. час.
8. роду нема	8. роду нема
9. 3 ос.	9. 3 ос.
10. мн.	10. мн.
11. 1 дієвідміна	11. 1 дієвідміна
12. присудок	12. присудок

III. Речення з дієсловами зворотнього стану:

На березі
Ганна **роздяглася**,
Роздяглася, **розкинулася**
На білій сорочці;
Рибалонька кучерявий
Мліє на тім боці... (“Утоплена”)

- роздяглася
- роздягатися
- неперехідне
- зворотній стан.
- док.вид
- дійсний спосіб
- мін. час.
- жін. рід
- особи нема.
- одн.

11. 1 дієвідміна
12. присудок

Була колись шляхетчина,
Вельможная пані;
Мірялася з москалями,
З ордою, з султаном... (“Інтродукція”)

1. мірялася
2. мірятися
3. неперехідне
4. зворотній стан.
5. недок.вид
6. дійсний спосіб
7. мин. час.
8. жін. рід
9. особи нема.
10. одн.
11. 1 дієвідміна
12. присудок

Ох ви, дітки мої,
Мої голуб'ята,
Не журіться, подивіться,
Де танцює мати. (“Бенкет у Лисянці”)

1. (не) журіться
2. журитися
3. неперехідне
4. зворотній стан.
5. недок.вид
6. нак. спосіб
7. 2 ос.
8. мн.
9. 2 дієвідміна
10. присудок

Залізник гукає,— Ану, навісний,
Ушквар нам що-небудь, **нехай** до землі **гнемось**,
Нехай погуляють мої козаки,
А ми **розійдемося!**” (“Тонта в Умані”)

1. нехай гнемось	1. розійдемося
2. гнутися	2. розійтися
3. неперехідне	3. неперехідне
4. зворотній стан.	4. зворотній стан.
5. недок.вид	5. недок.вид
6. нак. спосіб	6. дійсний сп.
7. 1 ос.	7. майб. час
8. мн.	8. 1 ос.
9. 1 дієвідміна	9. мн.
10. присудок	10. 1 дієвідміна
	11. присудок

2) 5 форм дієприкметника і дієприслівника виписати і проаналізувати
Зробивши сопліку з верби, він зотягнув дивовижної пісні.

1. Зробивши
2. дієприсл. (дієслово)
3. зробити
4. перехідне
5. акт. стан
6. док.вид.
7. мин. Час
8. II д-на.
9. обставина

Людина освоює мову змалку від батьків, від оточення; у школі — **вивчаючи** шкільні предмети; у зрілому віці — **спілкуючись** з різними людьми, **читаючи** різноманітну літературу, **пізнаючи** навколишній світ. (І. Ющук)

1. Вивчаючи	1. спілкуючись	1. читаючи	1. пізнаючи
2. вивчати	2. спілкуватись	2. читати	2. пізнавати
3. дієприсл. (д-во)	3. дієприсл. (д-во)	3. дієприсл. (д-во)	3. дієприсл. (д-во)
4. перех.	4. неперех.	4. перех.	4. перех.
5. недок.вид	5. недок. вид	5. недок.вид	5. недок.вид
6. акт. стан	6. нульовий стан	6. акт. стан	6. акт. стан
7. теп. Час	7. теп. час	7. теп. Час	7. теп. Час
8. I д-на	8. I д-на	8. I д-на	8. I д-на
9. обставина	9. обставина	9. обставина	9. обставина

Катранникові видно в вікно: стоїть підвода, кінь **зіпрілий** — на прив'язі коло штахетин. (В. Барка)

1. зіпрілий (кінь)
2. зникнути
3. дієприкметник (дієслово)
4. активний стан
5. док.вид
6. мин.час
7. чол.рід
8. Н. відмінок
9. означення

Дерева розправляли галуззя, **придушене** раніш шарами липкого пилу та **роз'їдене** отруйним повітрям міста. (В. Підмогильний)

1. придушене (галуззя)	1. роз'їдене (галуззя)
3. придушити	3. роз'їсти
4. дієприкметник (дієслово)	4. дієприкметник (дієслово)
5. пасивний стан	5. пасивний стан
6. док.вид	6. док.вид
7. мин.час (конт. - теп.)	7. мин.час
8. сер.рід,	8. сер.рід,
9. Зн. відм.	9. Зн. відм.
10. означення	10. означення

Озер осінніх сонні небеса, і щучі дні, наструнені на спінінг, і помідорів на росі наспілих краса **притомлена**, **примружена** краса. (М. Вінграновський)

1. притомлена (краса)	7. мин.час (конт. - теп.)
3. притомити(сь)	8. жін.рід,
4. дієприкметник (дієслово)	9. Н. відм.
5. пасивний стан	10. означення
6. док.вид	

1. примружена (краса)	7. мин.час
3. примружити	8. жін.рід,
4. дієприкметник (дієслово)	9. Н. відм.
5. пасивний стан	10. означення
6. док.вид	

3) 5 займенників проаналізувати різних розрядів.

Твої листи завжди пахнуть зов'ялими трояндами, **ти**, мій бідний, зів'ялий квіте! Легкі, тонкі пахощі, мов спогад про **якусь** любов, минулу мрію. І **ніщо** так не вражає тепер мого мерця, як **сії** пахощі, тонко, легко, але невідмінно. (Леся Українка)

1. твої			
2. твій	1. ти	1. якусь	1. ніщо
3.співвідноситься	2. ти	2. якась	2. ніщо
присвійним	3.співвідноситься	3.співвідноситься	3.співвідноситься з ім.
прикметником	імен.	прикметником	4. заперечний займ.
4. присвійний	4. особовий	4. неозначений займ.	5. роду нема
5. роду нема	5. роду нема	5. жін.рід	6. Н. в.
6. Н. в.	6. Н. в.	6. Зн. в.	7. одн.
7. мн.	7. одн.	7. одн.	8. підмет
8. означення		8. означення	

1. сії (ції)
2. сей (цей)
- 3.співвідноситься з прикметником
4. вказівний займ.
5. Н. в.
6. мн.
7. означення